

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Александър Иванов Маринов*
Софийски университет „Св. Кл. Охридски”
Научна специалност Политология (Публична администрация)

Относно: дисертационен труд за присъждане на научна степен
„доктор на науките“ по *Политически науки* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Ивка Цакова Некова*
Доцент д-р
УНСС

Тема на дисертационния труд: *Олигархизация на политиката*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 928./30.03.2021 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът е представил за обсъждане дисертационния си труд в *катедра „Политология”* на УНСС съгласно чл.39 от ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание: *решения на КС протокол №7/16.03.2021 / ФС протокол №6/24.03.2021 г.*

2. Кратка характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 494 страници; използвана е библиография, включваща над 220 източника на кирилица и латиница, приложена ефективно. Структуриран е в увод, три глави и заключение.

Представеният дисертационен труд определено отговаря на изискванията, записани в действащите нормативни документи - ЗРАСРБ,

Правилника за неговото прилагане и съответните документи на УНСС. Дисертацията на доц. д-р Ивка Цакова има необходимите формални и съдържателни качества на „дисертабилност“:

(1) формални – налице е смислена теза, пълноценна система от основни методологически елементи (обект, предмет, цел, хипотези, ограничения), релевантен на съдържанието научен апарат и респектиращ обем;

(2) съдържателни – преглед на водещи взаимно допълващи се теории, критичен анализ в релевантен за целите на дисертацията контекст, ясно и оригинално собствено мнение, обоснована полемика с редица наложени тези, множество „валенции” към изследователската и управленската практика чрез създаване на евристична концептуална рамка за интерпретация на сложни и обществено значими процеси.

Без съмнение проблематиката е остроактуална (особено в български условия) и значима.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Постигната е основната цел на изследването, а именно: изготвяне на собствен концептуален модел на проблема/процеса на олигархизация на политиката, в който аналитично са разграничени неговите проявления в икономическата, политическата и социокултурната сфера.

Приложен е мултидисциплинен подход чрез съчетаване на допълващи се изследователски методи при коректно формулиране и спазване на ясно дефинирани концептуални и аналитични ограничения.

Особен интерес представлява изграденият структурно-динамичен концептуален модел на олигархизация на политиката в развитите западни демокрации, включващ четири взаимодвързани елемента: терминологични уточнения; представяне на олигархизацията на политиката като процес; моделиране на резултат от този процес; изясняване на механизмите, чрез които той се осъществява.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Дисертационният труд има редица приносни моменти с реално значение както за теорията, така и за политическата и управленската практика, но според мен два от тях трябва да бъдат особено отбелязани.

Първо, това е изграждането и обосноваването на концептуален модел на олигархизация на политиката, включващ четири взаимно допълващи се елемента. Второ, това е изясняването на основните

механизми на олигархизация на политиката (лобиране на едрия капитал в политиката, финансиране на партии/избори от големи донори, превземане на регулатори от регулирани, преминаване през „въртящи се врати”, публично легитимиране на олигархични политики).

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Научните публикации по темата на дисертационното изследване са в достатъчен обем и притежават неоспорими изследователски достойнства, а в допълнение изпълняват нормативните изисквания за публикуване на значима част от защитаваната дисертация.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е пълен, точен и отговаря на приетите научни стандарти. Преценявам справката за приносите в дисертационния труд за акуратна и съответстваща на резултата от аналитичните усилия.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Редица конкретни въпроси, бележки и препоръки към дисертационния труд имах възможност да представя на интересната и полезна вътрешна защита. Тяхното отчитане е право на автора. Тук бих се ограничил до два пункта.

Първо, може ли да се разглежда като специфичен съвременен аспект/механизъм на олигархизацията използването на политическата власт за завладяване на пари и бизнеси от политиците (за разлика от традиционния процес, при който богатите използват парите си за достъп до властта)?

Второ, кои са особените (нетипични) характеристики на олигархизацията в България и в каква степен предложеният модел е способен да ги обясни?

8. Заключение

Като имам предвид: безспорната компетентност на Ивка Цакова в специфична и недостатъчно широко изследвана област; нейната експертиза в специфичното поле на дисертационното изследване; прякото значение на изводите за развитие на политологическата и управленската

теория и практика у нас, и преди всичко поради стойностните приноси в дисертационното изследване,

предлагам на уважаемото научно жури да присъди убедено научната степен „Доктор на науките” по професионално направление 3.3 Политически науки на доцент д-р Ивка Цакова Некова за дисертационния ѝ труд „Олигархизация на политиката“.

18.05.2021 / София

Подпис:

О P I N I O N

Prepared by: Prof. Aleksandar Marinov, PhD
Sofia University "St. Kliment Ohridski"

Относно: dissertation of Assoc. Prof. Ivka Tsakova Nekova
entitled "OLIGARCHIZATION OF POLITICS"
scientific area of 3.3 Political sciences
for obtaining the Doctor Habil. degree

The opinion was prepared by the reviewer as a member of the scientific jury according to Order № 928./30.03.2021 of the Rector of UNWE

1. Candidate details

The candidate has presented the dissertation for discussion at the Department of Politology of UNWE according art. 39 of the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act (DASRBA). The proceeding took place according: decision of Department Council №7/16.03.2021/ and decision of Faculty Council №6/24.03.2021.

2. Short overall assessment of the dissertation

The presented dissertation includes 494 pages; bibliography enlists more than 220 sources. The structure is traditional: introduction, three chapters and conclusion.

The dissertation possesses all qualities of form and content required for a Doctor Habil. thesis: (1) formal - there is a real thesis, a complete system of its elements (object, subject, hypotheses, goals); (2) content - a review of leading complementary theories, a large amount of clear and meaningful own opinion, reasonable scientific polemic, effective exit to political and government practice

I accept entirely the arguments of Ivka Tsakova about the relevance of her research.

3. Evaluation of scientific results obtained

The author has fulfilled the basic aim of the thesis: to elaborate an original conceptual model of the problem/process of oligarchization of politics, where analytically are differentiated its manifestations in the economic, political and socio-cultural spheres. This model helps outline the basic mechanisms (instruments) for displaying the researched process in the developed western countries.

A multidisciplinary approach is applied according clearly defined analytical framework and limitations.

The conceptual model of oligarchization of politics in the developed western democracies consisting of four elements: a) terminological clarifications; b) explanation of oligarchization of politics as a process; c) analysis of the outcomes of this process and d) clarifying main mechanisms of its elaboration.

4. Evaluation of theoretical and applied contributions

The scientific contributions of the dissertation lay entirely in the declared subject matter of the study and are clearly oriented toward the conceptual and pragmatic development of oligarchization of politics phenomenon and its evolution. There are several contributions, but I would stress two.

First, the elaboration of a comprehensive conceptual model of the oligarchization of politics.

Second, the identification of five basic mechanisms of oligarchization of politics, supported with examples from the USA and the EU: a) lobbying of big capital in politics; b) financing political parties and elections by big donors; c) capturing the regulators by the regulated; d) revolving doors; e) legitimizing the oligarchic politics/policies..

5. Evaluation of publications

The author's scientific publications on the topic of the dissertation correspond to the standards and reflect the main results obtained.

6. Evaluation of thesis abstract

The thesis abstract is accurate and comprehensive. I consider the self-evaluation of the scientific contributions as correct and adequate to the results obtained.

7. Critical remarks, questions and recommendations

In my opinion the thesis is highly valuable exactly because it provokes several questions and reflections. I could mention only two.

First, is it possible to explain as a specific modern aspect/mechanism of oligarchization of politics the (ab)use of power by politicians aimed at their enrichment?

Second, which are the unique characteristics of the oligarchization in Bulgaria and can they be explained applying the the proposed model?

CONCLUSION:

Considering the undisputed competence of Ivka Tsakova in an important and relatively under researched field, her theoretical and practical expertise in the area of the dissertation research the direct significance of the conclusions for the development of political and administrative theory and practice in our country, and above all evaluating the contributions made in the dissertation,

I propose to the honorable scientific jury to decide convincingly awarding of the scientific degree "Doctor of Science" (Doctor Habil.) in scientific field 3.3 Political Sciences to Assoc. Prof. Ivka Tsakova Nekova for her dissertation thesis "Oligarchization of Politics".

18.05.2021 / Sofia

Signature: